TIP NA VÝLET: HRAD BLATNICA

V predchádzajúcom čísle sme predstavili jaskyňu Mažarná ležiacu v okrese Martin v národnom parku Veľká Fatra neďaleko obce Blatnica. Jej návštevu je možné spojiť s prehliadkou zrúcaniny hradu Blatnica.

Z obce Blatnica vedie dlhý turistický chodník Gaderskou dolinou, ktorý je značkovaný žltou farbou. Asi po 25 minútach chôdze touto dolinou sa dostaneme na miesto medzi ústím Konského dolu a ústím Vápennej doliny.

Nachádza sa tu smerovník (v nadmorskej výške 521 metrov nad morom), ktorý informuje o možnosti návštevy zrúcaniny hradu Blatnica.

Smerovník v Gaderskej doline k zrúcanine hradu Blatnica

Informácie o zrúcanine hradu na náučnom chodníku

Po absolvovaní 20-minútovej chôdze náučným chodníkom a prekonaní približne 100 výškových metrov sa dostaneme k zrúcaninám tohto hradu. Domáci a turisti, ktorí poznajú dobre túto oblasť, sa k hradu môžu dostať i priamo z obce Blatnica lesným chodníkom.

Časť turistického chodníka tesne pri zrúcanine hradu

Zrúcanina hradu sa nachádza asi dva kilometre severne od obce Blatnica. Leží v nadmorskej výške 615 – 685 metrov na nízkom vápencovom chrbte Plešovice, ktorý oddeľuje Gaderskú dolinu od Turčianskej kotliny.

Hrad vznikol v 13. storočí okolo roku 1252, pričom prvá správa o ňom pochádza približne z roku 1300. Mal slúžiť na ochranu obchodnej cesty Via magna, ktorá viedla z Nitry na sever k Baltskému moru. V tom čase bol jeho majiteľom Peter z Brezoviec. Odvtedy vystriedal mnohých majiteľov. Zmeny majiteľov súvisia s tým, že obchodná cesta, ktorú hrad strážil, po čase stratila význam – namiesto pôvodnej trasy sa začala používať pohodlnejšia cez Mošovce do Martina. Tým dôležitosť hradu upadla a panovníci ho dávali do zálohy.

Od roku 1540 patril rodine Révayovcov, ktorí ho začiatkom 17. storočia opevnili novým predhradím. V 17. storočí ho veľmi poškodili vojská Thokolyho a Rákociho. Obyvatelia hradu vymenili bývanie na ňom za pohodlnejšie kaštiele, a tak jeho význam upadal ďalej. V roku 1744 ho dal František Révay opraviť, ale v roku 1790 ho opustili i poslední obyvatelia. Odvtedy začal pustnúť a chátrať.

O záchranu jeho pozostatkov sa snaží občianske združenie Diadém – združenie záchrany hradu Blatnica. V roku 2008 tu vykonalo rôzne čistiace práce predhradia a drobné prípravné práce potrebné na realizáciu počiatočných záchranných prác i na samotnom objekte zrúcaním. Stavebné práce na záchrane zrúcanín prebiehajú až doteraz. Vstup do tejto oblasti je na vlastnú zodpovednosť, pričom je potrebné dbať na opatrnosť.

Zo zrúcaním je pekný výhľad na okolie hradu. Na nasledujúcej strane vás pozývame na krátku fotoexkurziu, z ktorej sa dozviete, ako vyzerali zrúcaniny hradu koncom júla 2014.

Danica Božová
Fotografie: Vladimír Boža st., kresba: Nela Gloríková